

**Toespraak door Adrie Pol, voorzitter van stichting Broken Wings,
t.g.v. Poppy Day herdenkingen in Epe en Vaassen op 12 november 2022.**

"Hoewel Remembrance Sunday een Britse Nationale Herdenkingsdag is, vinden de Poppy Day herdenkingen in Vaassen en Epe plaats vanwege 20 vliegtuigcrashes in onze regio tijdens WOII en in het bijzonder als eerbetoon aan de 33 in onze gemeente gesneuvelde en begraven geallieerde vliegers.

We herdenken vandaag in Vaassen de bemanning van de op 28 september 1943 aan de Laan van Fasna neergestorte Halifax EB 215. David Griffin, die als enige de crash overleefde overleed op 17 februari 2021 op 101-jarige leeftijd. En de bemanning van de Wellington MF 397 die op 7 april 1945 nabij de Bokkerij/Geerstraat neerstortte.

In Epe betreft het de 21 vliegers van de neergestorte vliegtuigen Avro Lancaster W 4169 Emst, Short Stirling R 9168 Gortel, Avro Lancaster LM 581 Epe/Welna en de Avro Lancaster LL 840 Oene.

11 november 1918 markeerde het einde van de Eerste Wereldoorlog. Op deze dag worden ieder jaar in het Verenigd Koninkrijk en de hiermee verbonden Gemenebesten de gevallen van de Eerste Wereldoorlog en alle oorlogen en gewapende conflicten sindsdien herdacht.

De symboliek van de klaproos (poppy) is afkomstig van John Mc Crae, een Canadese militaire arts, die in mei 1915 het beroemde gedicht 'In Flanders Fields' schreef op het slagveld van Ieper. Hij beschreef daarin hoe tijdens The Great War (zoals WOI ook wordt aangeduid) de klaprozen bloeiden op de omgewoelde slagvelden in Noord Frankrijk en Vlaanderen.

De afgelopen maanden zijn we getuigen geweest in onze huiskamers van het zinloze oorlogsgeweld in Oekraïne. Een oorlog die zich afspeelt bij ons 'om de hoek'. We zijn getuigen van een machteloze Europese politiek die in het begin zeer weifelachtig reageerde om, naar mate het geweld erger werd, toch te hulp te schieten, met de Amerikanen wederom voorop in de strijd. De strijd voor vrijheid en onafhankelijkheid van een democratische natie. De bevrijders van mijn opa, oma en ouders in 1945. Wederom schieten zij Europa te hulp om onze democratieën te beschermen, de democratie die in ditzelfde Europa in verschillende landen onder druk staat en zelfs in mijn beleving ter discussie staat als je ziet en hoort hoe wij omgaan met ontheemden die een veilige haven zoeken.

*In het verlengde daarvan zien we antisemitisme wederom opdoemen. **Hoe** bestaat het dat anno 2022 in Europa partijen met nazistische ideeën weer aan de macht kunnen komen. Hebben we dan **niets** geleerd van de verschrikkingen uit het de jaren 30 en 40 van de vorige eeuw? Waargebeurde gruwelijkheden, na 1945 onderzocht door gerespecteerde onafhankelijke instituties, worden heden ten dage in twijfel getrokken. 'Woke' terreur die over onze hoofden wordt uitgestort en chaos, twijfel en verdeeldheid veroorzaken in onze samenleving.*

Laten we de rug recht houden en elkaar met feiten en argumenten op koers houden om de eerlijke boodschap van Vrede aan onze jeugd te kunnen doorgeven. Leer van het verleden en respecteer het heden. Alleen dan kunnen onze kinderen in vrijheid opgroeien.

Medio 1400 schreef een bekend filosoof al wijze worden:

Als er onder de sterfelijke mensen iets bestaat dat uitgeroeid moet worden en dat ieder verplicht met alle wettige middelen tegen te gaan en te helpen voorkomen, dan is het zonder twijfel de oorlog – Erasmus. "
